

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

1

Adı:
Soyadı:
Sınıfı: No.:
Velinin imzası:
Öğretmenin imzası:

Sözcükte Anlam

Türkçe

T.8.1.2., T.8.2.5., T.8.3.5.

A.

Üzüntü, sevinç; acı, haz; kaygı, güven... Yerine ve zamanına göre belki hepsi. Belki bir ondan, iki bundan, bir de şundan... Belki de yaşananlarla ancak görmezden gelme yöntemiyle başta çıkabilenlerimiz açısından, görünürde hiçbir, ama aslında çok derinlerde gün gelip de hep birlikte ve tüm şiddetleriyle yüzeye fıskırmak üzere pusuda bekleyen bir duygu yumakları karmaşası...

Gezegenin dört bir yanını hızla pençesine alan ve insan diye anılıp kendini geride kalan her canlıdan üstün gören türün aslında doğanın güçleri karşısında ne kadar küçük, nasıl da savunmasız olduğunu anlatan bir virüs, son birkaç aydır tüm dünyaya ders veriyor. Acı bir ders bu.

İnsanın mayasında her şeye rağmen yaşamak var. Üstelik, bilim ve teknolojinin geldiği bu noktada, eldeki tüm imkânları kullanarak pes etmemek gibi bir seçenek var.

Bu metindeki altı çizili sözcük ve sözcük gruplarının kullanıldıkları cümleye kattığı anlamları aşağıdaki boş bırakılan yerlere yazınız.

kaygı		duygu yumakları	
görmezden gelmek		savunmasız	
başta çıkabilmek		ders vermek	
derinlerde		acı	
şiddet		maya	
fıskırmak		eldeki tüm imkânları kullanmak	
pusuda beklemek		pes etmemek	

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1.	Cümle	Ekin	Ayşe	Doğa	Lina
	Bu cihaz, havayı <u>kirleten</u> maddeleri yok ediyor.	Mecaz	Gerçek	Terim	Mecaz
	Hayatının en <u>karanlık</u> dönemi olduğunu söyledi.	Gerçek	Mecaz	Mecaz	Gerçek
	Eski arkadaşlarını <u>silmiş</u> , onlardan hiç söz etmiyor.	Mecaz	Mecaz	Mecaz	Terim
	Gerektiğinden az uyumak, damarların yaşlanması- nı <u>hızlandırıyor</u> .	Terim	Gerçek	Terim	Mecaz

Bu tablodaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerinin tamamını doğru belirleyen öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekin B) Ayşe C) Doğa D) Lina

2. • Bir işin olması için gerekli durumu hazırlamak
• Elde etmek
• Şartları hazırlayarak bir işi yapmak

“Sağlamak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen anlamlarından herhangi birini karşılayacak şekilde kullanılmamıştır?

- A) Problemi çözdü ve sağlamasını da köşeye iliştirdi.
B) Yıllardır çalışarak sağladığı imkânları korumaya çalışıyor.
C) İyi bir okur olmam için her türlü imkânı sağladılar.
D) Kargo şirketi, ürünü bir günde almamı sağladı.

3. Birçok kişi, dans ettiği gibi nefes alır; ne yaptıklarını bildiklerini sanırlar ama aslında nasıl doğru yapacakları konusunda en küçük bir fikirleri bile yoktur. Doğru nefes almayı ve vermeyi kolay pratiklerle çalışarak öğrenebilirsiniz. Tıp dünyası, bu konudaki kaynaklarla dolu...

Metnin bütünü düşünüldüğünde altı çizili söz grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yavaş ve güvenli olarak
B) Uzmanların söylediği gibi
C) Bilinçsizce, gelişigüzel
D) Doğrusunu araştırıp, öğrenmeden

4. Her bir sanatsal tasarım, sanatçının algısının en canlı dışavurumudur.

Bu cümledeki altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerden hangisi ile en iyi ifade edilebilir?

- A) Eserleri, sanatçının kendi dünyasını anlatır.
B) Sanatçı, eserlerinde kimliğinin en farklı yönlerini açığa çıkarır.
C) Her sanat eseri, sanatçısı için özeldir.
D) Bir eser, sanatçının hayallerini değil, gerçekleri anlatır.

Doğru

Yanlış

Boş

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

2

Deyimler ve
Atasözleri

T.8.3.6.

Türkçe

Adı:
Soyadı:
Sınıfı: No.:
Velinin imzası:
Öğretmenin imzası:

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun deyim ve atasözleriyle tamamlayınız.

- ★ Ana dilimizi korumak, sevdirmek borcudur yani asli görevimizdir.
- ★ Elektrikli testereyi vermek istemiyorsan söyle ipe bırak.
- ★ Bayramın gelmesini ipe yani gözle
- ★ Bu işin nasıl sonuçlanacağı belli çünkü perşembenin olur.
- ★ Karşısında beni görünce telaşlandı, etekleri
- ★ Onun bu işi yapabilmesi çok zor, atlatmak sanki.
- ★ Bu soruna çözüm ararken herkese danıştım çünkü üstündür.

B. Aşağıdakilerden hangileri atasözlerine örnek gösterilemez? İşaretleyiniz.

- ☐ Ne ekersen onu biçersin.
- ☐ İşleyen demir pas tutmaz.
- ☐ İnsan hep kendini geçmeye çalışmalıdır.
- ☐ Ne oldum dememeli ne olacağım demeli.
- ☐ Kedi olalı bir fare tuttu.
- ☐ Kitaplar sessiz öğretmenlerdir.

C. Aşağıdaki metinde geçen deyimlerin altını çiziniz.

Spor yapmak yalnızca bedeniniz için iyi değildir. Araştırmacılar, günlük hayatımıza fiziksel egzersizleri eklemenin beyninizin akıllı dağıtan şeyleri görmezden gelmesine yardımcı olduğunun altını çizdi. Bu çalışmada dikkat sürelerini ölçen testi yapmadan önce orta derecede fiziksel egzersiz yapan öğrencilerin yapmayanlara göre daha başarılı olduğu göze çarpıyor.

Ç. Aşağıdaki deyim ve atasözleri ile açıklamaları eşleştiriniz.

1. Bir yastığa baş koymak	a) Çok kurnaz, zeki
2. Cin fikirli	b) Evli olmak
3. Etekleri tutuşmak	c) Aldırış etmemek
4. İstifini bozmamak	ç) İnsan, emir verme yetkisini taşıyanların huyunu iyi bilir.
5. At binicisini tanır.	d) Çok telaşlanmak
6. Kuru laf karın doyurmaz.	e) Boş sözlerle olumlu iş yapılmaması

D. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. • Sonunda tüm endişelerimden kurtulup rahatladım.
• Sana değer veren birçok kişiyi önemseydiğini düşünmüyorum.
• Bazen bu çocukların fikirlerine gerçekten inanamıyorum.
• Toplantıda herkesin düşüncesi aynı olunca hızlıca bir karara varıldı.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu cümlelerden herhangi biriyle anlamca ilişkilendirilemez?

- A) Ağız birliği etmek
B) Yüreğe işlemek
C) Akla hayale gelmemek
D) Hiçe saymak

2. En iyisi...
Dağ tepesinde bir çam olamazsan vadide bir çalı ol,
Fakat oradaki en iyi ve en büyük çalı sen olmalısın.
Çalı olamazsan bir ot parçası ol,
Bir yola neşe ver.
Bir misk çiçeği olamazsan bir saz ol.
Fakat gölün içindeki en canlı saz sen olmalısın.

Bu metinde anlatılmak istenen en doğru anlatan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.
B) Alet işler, el övünür.
C) Söz var iş bitirir, söz var baş yitirir.
D) Erken kalktım işime, şeker kattım aşıma.

3. • Saman altından su yürütmek
• Göz boyamak
• Karda yürüyüp izini belli etmemek
• Buz üstüne yazı yazmak
• Elini eteğini çekmek

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu deyimlerden herhangi biri ile ilişkilendirilebilecek bir durum yoktur?

- A) Söylediklerimin senin üzerinde hiçbir etkisi yok, ben boşuna konuşuyorum.
B) Gizli gizli iş çevirerek herkesi kolayca kandırıyorsun.
C) Gizlice yaptığım işleri şimdiye kadar kimse fark etmedi.
D) Anlayamadığın her şeyi tekrar sormaktan çekinmezsen aklında hiçbir soru kalmaz.

4. Suçlamalar beni elbette çok üzüyor, ama her şeye rağmen benim alnım açık, yüzüm pak.
Bu cümledeki altı çizili söz, cümleyi söyleyen kişinin hangi durumunu vurgular?

- A) Suçlamalara aldırmadığını
B) Utanmasını gerektiren bir durum olmadığını
C) Kendisini cesaretle savunabileceğini
D) Sabırlı ve olgun olduğunu

5. • Eğitimli insanlar, yapabileceklerinden fazlasını söylemeye utanırlar. (Konfüçyüs)
• Düşünmeden konuşmak, nişan almadan ateş etmeye benzer. (R. Digest)
• Konuşmak ihtiyaç olabilir ama susmak sanattır. (Goethe)

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu özdeyişlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Sözü söyle alana, kulağında kalana.
B) Lafla peynir gemisi yürümez.
C) Söz gümüşse sükût altındır.
D) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

3

Adı:
 Soyadı:
 Sınıfı: No.:
 Velinin imzası:
 Öğretmenin imzası:

Fiilimsi (Eylemsi)

Türkçe

T.8.3.9.

A. Aşağıdaki atasözlerinde yer alan fiilimsileri ve bunların türlerini noktalı yerlere yazınız.

Üzüm üzüme baka baka kararır.

.....

Vakitsiz öten horozun başını keserler.

.....

Ölmüş eşek kurttan korkmaz.

.....

Kurt kocayınca köpeğin maskarası olur.

.....

Irmaktan geçerken at değiştirilmez.

.....

Her düşüş bir öğrenistir.

.....

B. çalış- dinlen- aç- sanayileş-
dinle- sürdür-

Bu eylem köklerine fiilimsi ekleri getirerek aşağıdaki cümlelerde boş bırakılmış yerleri uygun biçimde tamamlayınız.

Penceremi patlamış egzoz borusunun sesi yerine, kavak yapraklarının türküsünü istiyorum.

Çok hızlı bir dünyada, ilkel üretim biçimlerini anlamsız geliyor.

Senin gibi yoğun bir insanın mutlaka gerekir.

C. Aşağıdaki ifadeleri fiilimsiler de kullanarak tamamlayınız.

Ben olsaydım

.....

Bundan böyle

.....

Keşke

.....

Ç. Aşağıdaki boş bırakılan yerleri uygun fiillere araç içindeki ekleri getirerek oluşturduğunuz fiilimsilerle doldurunuz.

Çocukluğumun sancılı, üzüntülü anıları da var elbette; ama çocukluk(-ince) saflık, sevgi ve güven duyguları yüklü bir dönem gelir benim aklıma. Belki de en çok bu nedenle kötü, talihsiz çocukluk (-an) küçükler için yüreğim kanar. Bu nedenle her çocuğun (-acak) oyuncuğu, (-acak) kitabı olsun isterim. Yeniden çocuk (-mak) için neler vermezdim şimdi.

Oluşturduğunuz fiilimsilerin türlerini aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

-
-
-
-
-

D. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. (1) Göz alabildiğine uzanan bembeyaz bir dünyanın içindesiniz. (2) Başınızın üzerinde akıl almaz mavilikte bir gökyüzü var. (3) Kocaman kara gözleri, kömür karası burnu ve bulut gibi yumuşacık kürküyle minik bir Grönland foku yavrusu giriyor görüş alanınıza birdenbire. (4) Kırılgan buz dünyasındaki bu bir anlık göz gözellik, kalbinizi yerinden çıkacak gibi çarpıtıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin tamamı fiilimsidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2. Zarf-fiiller cümleye “durum ya da zaman” katar. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil diğerlerinden farklıdır?

- A) Tüm soruları doğru yanıtlayarak yarışmayı tamamladı.
B) Gözümün içine baka baka beni kandırdı.
C) Söylediklerini duyduğumda çok üzüldüm.
D) Usta, hiç ara vermeden işi bitirdi.

3. Selma: Köyde bizi karşılayan adamı tanıdık.

Nazlı: Bizi karşılayanlar arasında başka tanıdık yüzler de vardı.

Esin: Tanıdıklarla konuştuktan sonra etrafı gezdik.

Bu konuşmada altı çizili sözcüklerin görevleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Çekimli fiil, isim-fiil, isim-fiil
B) Sıfat-fiil, sıfat-fiil, sıfat-fiil
C) Çekimli fiil, sıfat-fiil, sıfat-fiil
D) Sıfat-fiil, isim-fiil, isim-fiil

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-miş, -miş” ekinin işlevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Mehmetçik, tarihe geçmiş şanlı zaferlerle.
B) Doktor, haşlanmış et yemesini önerdi.
C) Eline geçen parayla birikmiş borçlarını ödedi.
D) Kitaba olan ilgi, gelişmiş toplumlarda daha fazla.

5.

(1) Sevgili çocuklar, yıllarca benim fıkralarıma güldünüz. (2) Kimi zaman fıkralarımdan dersler çıkardınız. (3) Şimdi sizden bir şey isteyeceğim. (4) Anne ve babanızın sözünü dinleyip bol bol kitap okuyun.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde eylemsi kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. İsim-fiil eki almış olmasına rağmen zamanla kalıplaşarak bir varlığın ya da kavramın adı hâline gelen sözcüklere “kalıcı ad” denir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamayı örneklendiren bir kullanım yoktur?

- A) Yiyecekleri sakladığımız bir kiler vardı.
B) Ders çalışmaya biraz ara verdi.
C) Arabanın silecekleri arızalanmış.
D) Köylü kadınlar rengârenk yazmalar satıyordu.

7. Yazlığa akşam olmadan ulaşmayı düşünürken yolda arabanın tekerini patlattık.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

Doğru

Yanlış

Boş

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

4

Adı:
 Soyadı:
 Sınıfı: No:
 Velinin imzası:
 Öğretmenin imzası:

I. Tarama

Türkçe

İlk üç soruyu bu özdeyişlere göre yanıtlayınız.

Atatürk'ten Özdeyişler

I. Bilelim ki kazandığımız başarı, milletin kuvvetlerini birleştirmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı başarıları, zaferleri, ileride de kazanmak istiyorsak aynı temele dayanalım, aynı yolda yürüyelim.

(1923)

II. Bence bir millette onurun, haysiyetin, namusun ve insanlığın oluşması ve kalıcı olması, kesinlikle o milletin özgürlük ve bağımsızlığına sahip olmasına bağlıdır.

(1921)

III. Milletleri kurtaranlar, yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmen, eğiticiden yoksun bir millet henüz millet adını alma yeteneğini kazanmamıştır.

(1923)

1. Birinci özdeyişte “yol” sözcüğüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Azimle yapılan mücadele
 B) Mücadelede hep umutlu olunması
 C) Ulusun gücünün tek olması
 D) Farklı stratejilere açık olunması

2. İkinci özdeyişte “millet” ile ilgili vurgulanan asıl özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Onur ve haysiyet
 B) Namus
 C) Kalıcılık
 D) Özgürlük

3. Üçüncü özdeyişe göre “millet adını alma yeteneğini kazanma”yı engelleyen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milletin kurtuluş yoluna girmemesi
 B) Eğitimin yetersizliği
 C) Yoksulluk ve ekonomik gerilik
 D) Devletin güçsüz olması

4. • Belli bir konuda bilgi ve becerisi çok olan.
 • Elinden iş gelme durumu, ustalık, maharet.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu iki tanımı da karşılayan sözcükler kullanılmıştır?

- A) Bu yüzyılda fark yaratmak isteyen gençlerin hangi becerilere, nasıl sahip olabileceğini örneklerle uygulamalarla anlatacağız.
 B) Uzmanlar, yeni çağın getirdiği teknoloji ve güvenlik ile ilgili sorunlara önceden hazırlıklı olmak gerektiğini savunuyor.
 C) Tüm uzmanların öğrencilerin anket sonuçlarına göre belirlenen becerilerine, doğruluk bakımından endişeyle yaklaştıklarını gördük.
 D) Geleceğe hazırlanan çocuklarımızın gelişiminde, hayata bakışlarında derin izler bırakan öğretmenlerimizin yeni çağda kendilerini yeni yetkinliklerle donatması kaçınılmaz.

5.

GÖBEKLİTEPE

İnsanlık tarihinin akışını değiştiren bir keşif: 12 bin yıl kadar öncesine ait olup; Stonehenge'den 7 bin, Mısır Piramitleri'nden 7 bin 500 yıl daha eski bir yapı. Neolitik döneme tarihlenen, dünyanın ilk ve en büyük ibadet merkezi... UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınan Göbeklitepe, tarihte bilinen en eski yapıttan daha da eski.

Aşağıdaki tanımlardan hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin anlamını karşılamaz?

- A) Buluş, icat
C) Bilindik, malum

- B) Mimarlık eseri, bina
D) Bir işin yoğun olarak yapıldığı yer

6. Ara Güler, çocukluğunda merak sardı fotoğrafçılığa ve doğum nedeninin bu sanat olduğunu anladı, tüm varlığıyla ona adandı.

Bu cümledeki numaralanmış söz gruplarının cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir şeye eğilim duymak
B) Öğrenmek
C) İlgi lenmek
D) Bir şeyi hedeflemek

- Bir şeyle yoğun olarak ilgilenmek
Ömrünü o işle geçirmek
Meslek edinmek
Başarıya ulaşmak

7. Kitaplar, zamanın zincirlerini kırar; her biri insanların sihir yapabildiğinin birer kanıtıdır. **Bu cümlede geçen "zamanın zincirlerini kırmak" sözü ile anlatılmak istenen aşağıdaki lerden hangisi olamaz?**

- A) Her döneme hitap etmek
B) Zamanının ötesine geçmek
C) Kalıcı olmak
D) Yazıldığı dönemi yansıtmak

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, eyleminin bulunduğu söz öbeği yer tamlayıcısı görevinde kullanılmıştır?**

- A) Kapı açmak için koştu.
B) Çocukluğunun geçtiği şehre yıllar sonra gitti.
C) Hava kararınca bütün sokaklar tenhalaştı.
D) Onun bakışı içimi burktu.

8. I. Çocuk sonunda annesine kavuştu.
II. Dağların denize kavuştuğu yerdeyiz.
III. Köy okulu kütüphaneye kavuştu.
IV. Tüm yollar bu noktada kavuşuyordu.
"Kavuşmak" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I - II. B) I - IV.
C) II - IV. D) I - III.

9. **"Sözü pişirip demek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Düşünerek konuşmak
B) Yavaş konuşmak
C) Etkili konuşmak
D) İçten konuşmak

11. 1. Eve gül aldım.

2. Somurtma, biraz gül.
3. En sevdiğim çiçek, gül.
4. Gül dikensiz olmaz.
5. Gül, yüzün açılısın.

Bu cümlelerdeki "gül" sözcüklerinin sesteşlik yönünden gruplandırılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1, 2, 3 / 4, 5 B) 1, 3, 4 / 2, 5
C) 2, 4, 5 / 1, 3 D) 2, 3, 5 / 1, 4

Doğru

Yanlış

Boş

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

5

Noktalama
İşaretleri

T.8.3.1.

Türkçe

Adı:
Soyadı:
Sınıfı: No.:
Velinin imzası:
Öğretmenin imzası:

A. Aşağıdaki numaralanmış parçalarda boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretleri getiriniz.

1. Bir gün öğle paydosundan sonra içeri girdik () Her zamanki gibi derin bir uğultu () Baktım, usta uyuyor () İşaret parmağımı dudağıma götürerek çocuklara () Susun () () dedim ()

2. Çocukluğum () ne mutlu ki () ahlâat ağaçlarının altında geçti.
Uygarlığın ne olduğunu başka başka tarif edenler vardır () Bence uygarlığı kültürden ayırmak güç ve gereksizdir () Kültür ne demektir () Tarif edeyim ()

3. Yaşam bütün sıcak kentlerde olduğu gibi yavaştı () Yük taşıyan iki araba, kahvede oturan birkaç yaşlı adam () Buranın öz insanı olmalarına rağmen sıcaktan bezmişti yerliler () Yabancılar ne yapıyorlardı () Onlar () işlerini bir an önce bitirip o çetin sıcaktan kurtulmak için var güçleriyle çalışıyorlardı ()

B. Aşağıdaki bilgilerde boş bırakılan yerlere uygun ifadeleri yazınız.

1. Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini ayırmak için kullanılır.
2. Uzun çizgi (—), yazıda alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.
3. verilen cümlelerin içinde yeniden tırnak içine alınması gereken ifadeyi göstermek için işareti (‘ ’) kullanılır.

C. Aşağıdaki noktalama işaretlerinin kullanım alanlarından ikisine yönelik cümle örneklerini karşlarına yazınız.

- (;) 1
2
(,) 1
2
(...) 1
2

Ç. Aşağıdaki cümleler için noktalama yanlışı varsa “Y” yoksa “D” yazınız.

1. () Sessiz; sakın bir köye yerleşti.
2. () Her gün büraya uğrar, dedi.
3. () Hikâyede ‘gurbet acısı’ işleniyor.
4. () Çocuğun deli, dolu davranışları vardı.
5. () Görevliye; “Nereye geçelim?” dedi.
6. () İki şartı vardı: saygı, güven.
7. () Açıklamayı TV”den takip ettik.
8. () Tiyatro 18:45’te başlayacak.
9. () Zamirler (adıllar) ismin yerini tutar.
10. () “Merhaba komşu” diye bağırdı.
11. () Şu yağmur bir dinse de.
12. () Yenimahalle’de oturduğunu söyledi.

D. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. Aşağıda bazı noktalama işaretlerinin kullanım alanları verilmiştir:

- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
- Alay ya da küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayrıç içinde ünlem işareti kullanılır.
- Bitmiş cümlelerin sonuna nokta konur.
- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcüklerin arasına virgül konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kullanım alanlarından herhangi birinin örneği yoktur?

- A) “Hayır, onlara dokunmayın!” derken...
- B) İki katlı, ahşap bir evde oturuyor.
- C) Uzun boylu, kır saçlı bir amca; kısa boylu, sarışın bir teyze seni sordular.
- D) Şiir, eskiden ne kıymetli bir mücevher; şairlik, ne büyük bir ayrıcalıktı.

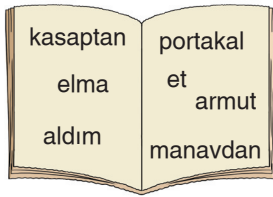
- 2. • Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için konur.**
• Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasına konur.

(I) Ertelemek, kişinin kendisini düzenlemek konusundaki başarısızlığı sonucu kendisine zarar vermesidir. (II) Kişilik özelliği olarak erteleme alışkanlığı, “tedbirlilik” boyutunun düşüklüğü ile ilişkilendirilir. (III) “Tedbirlilik”; dikkatli, özenli ve düşünceli olmak gibi erteleme davranışını engelleyecek nitelikler içerir. (IV) Kişi ertelemenin kendisine olumsuz sonuçlar vereceğini bilir, bundan dolayı oldukça rahatsızlık duyar. (V) Kısa dönemdeki olumsuz duygudan kaçır, uzun dönemde yaşayacağı rahatsızlıktan ise kurtulamaz.

Virgöl, bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde verilen görevleri dışında kullanılmıştır?

- A) I, II ve IV.
- B) III, IV ve V.
- C) IV ve V.
- D) III ve IV.

- 3. Karışık olarak verilen bu sözcüklerle oluşturulan anlamlı ve kurallı bir cümlede hangi sözcüklerin arasına noktalı virgül gelir?**

- A) kasaptan - manavdan
- B) aldım - meyve
- C) manavdan - meyve
- D) et - manavdan

- 4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki nokta'nın kullanımı yanlıştır?**

- A) Yazarın anlatamadığı tek şey var: korkuları.
- B) Sınıfta çalışkanlıklarıyla öne çıkan iki isim söyleyebilirim: Arzu ve Anıl.
- C) Tabiatı bazı maddeler bolca bulunur: taş, toprak...
- D) Bize her konuda güveniyordu: bizimle ilgili hiçbir endişesi yoktu.

- 5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti gereksiz kullanılmıştır?**

- A) “Bizim yapacağımız iş yok” demektir.
- B) “Bu iş zor biter.” deyip duruyordu.
- C) Merakla sordu: “İçeride kim var?”
- D) Kitabın yazarı, “Son eserimdir.” demiş.

- 6. Eskiler () Alma mazlumun ahını () çıkar aheste aheste () () derler ya, gerçektir.**

Bu cümlede ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (→) (,) (.) (→)
- B) (“) (,) (.) (“)
- C) (“) (;) (,) (“)
- D) (“) (,) (...)

Doğru

Yanlış

Boş

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

6

Yazım Kuralları

Türkçe

T.8.4.16. / b

Adı:
 Soyadı:
 Sınıfı: No:
 Velinin imzası:
 Öğretmenin imzası:

A. Aşağıdaki tabloda yanlış yazılmış sözcüklerin doğrusunu karşısına yazınız.

Yanlış Yazılmış Sözcükler	Sözcüklerin Doğru Yazımı
geli verdi	
hergün	
bir kaçımız	
altmışdört	
1923'de	
oysa ki	
yüzbaşı Selim	
kayıt etmiş	

B. Aşağıdaki cümlelerde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım yanlışlarını belirleyip cümlelerin doğrusu altına yazınız.

- 10 haziran pazar günü doğmuş.
.....
- Evde Van Kedisi besliyordu.
.....
- Gezi turunda Urfa İli de vardı.
.....
- Miting, Kızılay meydanında yapıldı.
.....
- Şükran Halamla çok iyi anlaşırim.
.....

C. Aşağıdaki boşlukları ayrı yazılan "de" ya da bitişik yazılan "-de" ile tamamlayınız.

1. Market ... bir kavga çıktı.
2. Karşı araziye apartman mı dikecekler?
3. Sizinyolunuz çok uzun.
4. Okul..... kantin kuyruğu vardı.
5. Romanı bitirdim rahatladım.

Ç. Aşağıdaki boşlukları ayrı yazılan "ki" ya da bitişik yazılan "-ki" ile tamamlayınız.

1. Mutfakta..... işlerin hepsi bitti.
2. Ne var bu işte bir hata görünüyor.
3. Kentte caddeler tertemizdi.
4. Baktım herkes dışarı çıkıyor.
5. Ödevi bitir erken uyuyasın.

D. Aşağıdaki cümlelerde görülen yazım yanlışlarını belirleyip cümlelerin doğrusunu altına yazınız.

1. Önümüzde ki Salı yola çıkarız.
.....
2. Mehmet amca diyorlardı ona.
.....
3. Evliliklerinin 12'inci yılını kutladılar.
.....
4. Başbaşa verirse bu işi hallederiz.
.....

E. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. • Akrabalık adı olup lakap veya unvan olarak kullanılan kelimeler büyük harfle başlar.
• Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar.
• Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
• Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurallardan herhangi birine uyulmamıştır?

- A) Türkiye'nin en büyük ovalarından Bafra ovasında karpuz ekimine başlandı.
B) İstanbul'a gelen Afrikalı gençleri gezdirmek için bir turist rehberinden yardım almaya karar verdim.
C) Mars, Dünya'dan bakıldığında kırmızımsı görünümü sayesinde kolayca fark edilebilir.
D) Annemin büyük kardeşi Selin teyzem "İyi Öykülerin Ortak Özellikleri" başlıklı bir araştırma yapıyor.

2.

şöfor	her biri	her gün
erozyon	pek çok	sünbül
egzoz	bir çok	hiç birşey

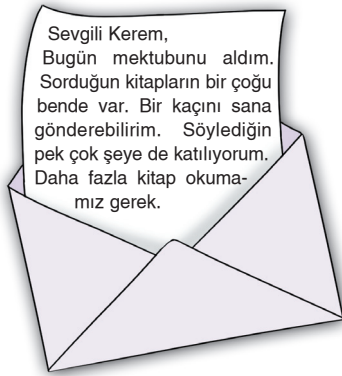
Bu tablodaki sözcüklerin tümünün yazımının doğru olabilmesi için,

- I. Egzoz değil eksoz yazılmalı, IV. Erozyon değil erezyon yazılmalı
II. Şöfor değil, şoför yazılmalı, V. Hiç birşey değil hiçbir şey yazılmalı,
III. Bir çok sözcüğü birleşik olmalı, VI. Sünbül yerine sümbül yazılmalı

önerilerinden hangileri yapılmalıdır?

- A) I, II ve III. B) II, III, V ve VI. C) I, IV, V ve VI. D) II, III ve IV.

3.

Bu mektupta yazımı yanlış olan sözcükler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bugün - bende B) Bir kaçını - bir çoğu
C) Pek çok - bugün D) Bir kaçını - şeye de

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi kuralına uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Elinde yapışgan bir madde vardı.
B) Üçgenin içaçılarını sormuştu.
C) Gelmiyen öğrencileri not etti.
D) 6. ıncı katta arkadaşlarım oturuyor.

5. Gök bilim ve coğrafya terimi olarak kullanıldığında dünya sözcüğü ile öteki gezegen adları, güneş ve ay sözcükleri büyük harfle yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Herkes Ay'ın yüzeyini merak ediyor.
B) Bütün gezegenlerin merkezi Güneş'tir.
C) Her gün Dünya'nın işini yapıyorum.
D) Salonumuz hiç güneş almıyor.

6. Türkçede özel ada bağlı saygı sözcükleri, unvan ve takma adlar büyük harfle başlar.

Bu kurala göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Prof. Dr. Acar Baltaş, Türkiye'de geniş kitlelere ulaştı.
B) Ameliyatınıza doktor Zeynep Hanım girecek.
C) Komutanımız, Çavuş Mehmet'i çağırırdı.
D) Uygur Bey, sizi toplantı odasında bekliyor.

Doğru

Yanlış

Boş

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

7

Cümlede Anlam – I

Türkçe

T.8.3.6., T.8.3.10., T.8.3.25.

Adı:
 Soyadı:
 Sınıfı: No.:
 Velinin imzası:
 Öğretmenin imzası:

A. Aşağıdaki cümleler ile karşılarında karışık olarak verilen anlam ilgilerini eşleştiriniz.

1. Nereden sana uyduk da yollara düştük.	a) Küçümseme
2. Kimse onu benim kadar iyi anlayamaz.	b) Beğenme
3. Yönetmen filmde hayal gücünü oldukça etkileyici kullanmış.	c) Sitem
4. Buralara kadar geldin de bir bize uğramadın.	ç) Pişmanlık
5. Bu maçı kazanacağınızı mı sanıyorsunuz?	d) Karşılaştırma
6. Burada oturacağına, oraya gitsene.	e) Öneri

B. İnsanın bilinçli bir çabayla yaşamını güzelleştirme konusunda sahip olduğu yetenekten daha cesaret verici bir güç tanımıyorum.

Aşağıya bu cümle ile aynı konuda olan, aynı iletiyi içeren ve görüşlerinizi yansıtan üç cümle yazınız.

-
-
-

C.

1. Doğrudan anlatım	2. Dolaylı anlatım
3. Özelden genele anlatım	4. Öznel anlatım
5. Genelden özele anlatım	6. Nesnel anlatım

Verilen anlatım özelliklerini, aşağıdaki cümleler ile numaraları yazarak eşleştiriniz.

- Kütüphanedeki tüm kitaplarımı düzenleyerek romanları, şiir kitaplarını, tarih kitaplarını birbirlerinden ayırdım. ○
- Günümüzde Orhan Veli şiirlerini sevmeyen yoktur, diye düşünüyorum. ○
- Arkadaşının dün akşam aradığını söyledi. ○
- Romanlarında kahramanlarını, yörelerinin diliyle konuşturur. ○
- Gökhan, Volkan, Selçuk çünkü maçta takımın öne çıkan futbolcularıydı. ○
- Ünlü düşünür güzel söylemiş: “Ya görüldüğü gibi ol ya da olduğun gibi görün.” ○

Ç. Aşağıdaki özdeyişleri ilettikleri yargıları dikkate alarak kendi cümlelerle tekrar ifade ediniz.

Kitapsız yaşamak; kör, sağır, dilsiz yaşamaktır. (Seneca)

Ben söylemiş olsaydım:

İnsanlık yalanı ve adaletsizliği kılıçla değil, kitapla yenecektir. Jonathan Swift

Ben söylemiş olsaydım:

D. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. İyi yazar, belli sınırlar içinde kapalı kalan değil; eserlerinde evrensel düşünceleri ele alandır.

Bu cümleye göre iyi yazar olmanın şartı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güncel ve ilginç konuları işlemek
B) Farklı edebî türlerde yapıtlar vermek
C) Bütün insanlığı ilgilendiren konularda yazmak
D) Tüm okurların isteklerini göz önünde bulundurmak

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, “Her yokuşun bir inişi vardır.” atasözü ile aynı anlamda **değildir**?

- A) Her yalçın kayanın ardından güneş doğar.
B) Her gündüz, bir gecenin ardına takılmıştır.
C) Yağmur gökkuşağını da beraberinde getirir.
D) Bekleme, bir ışık da sen yak.

3. “Benim için bir yazarın neyi anlattığı değil, bir şeyi nasıl anlattığı önemlidir.” cümlesine aşağıdakilerden hangisi anlamca **en yakındır**?

- A) Bir eserde yazar değil, anlattıkları önemlidir.
B) Bir yazar, her şeyden çok konu seçimine önem vermelidir.
C) Anlatım da konu seçimi kadar önemlidir.
D) Bir eserin konusu değil, anlatımının niteliği önemlidir.

4. “Eylemler, sözlerden daha yüksek bir sesle konuşur.” cümlesine aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklamasında yer verilebilir?

- A) Adam olana bir söz yeter.
B) Lafla peynir gemisi yürümez.
C) Büyük lokma ye, büyük söz söyleme.
D) Söz var iş bitirir, söz var baş yitirir.

5. (I)Ünlü yazar, yaşadığı dönemde hiçbir sanatçının övülmediği kadar övüldü ve yerilmediği kadar yerildi. (II)Onu, hiçbir eleştiri yolundan alıkoyamadı. (III)Bildiği yoldan şaşmadı, sanatçı gücünden hiçbir şey yitirmedi. (IV)Büyük sanatçı olması da bu nitelikleriyle yakından ilgilidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde sözü geçen yazarın kararlılığından söz edilmektedir?

- A) I ve II. B) II ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

6. “Hangi insanı ele alırsanız alın, dağlar kadar okumuş olsa bile okuduklarına uygun davranmazsa cahildir.” cümlesi ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuduklarımızı başkalarıyla paylaşmamız
B) Okuyarak öğrendiklerimizi, yaşama aktarabilmemiz
C) Okuduklarımızın bizi yaratıcılığa yöneltmesi
D) Başkalarını aydınlatmanın okuyan insanın görevi olması

7. I. Sanatçı bir tek biçime önem vererek başarılı olamaz.
II. Sanat eseri, şekliyle değil insana yaşattığı duygularla hedefine ulaşır.
III. Biçim, eserin vazgeçilmez ögesidir, hatta bir ürünü sanat yapan unsurdur.
IV. Sanatçı, eserini deneyimlerle zenginleştirir.
Numaralanmış bu cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) I ve IV. D) III ve IV.

8. Öykü yazmak istedim. Kalemimle bembeyaz kâğıtlara kendi dünyamdan renkli çiçekler serpiştirdim. En fazla geri dönüşü çocuklardan aldım. Böylece anladım ki doğru yoldayım.

Bu parçadaki altı çizili cümle ile vurgulanan konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı türlerde eserler vermek
B) Düşüncelerini özgürce ifade etmek
C) İç dünyasındaki zenginliği yansıtmak
D) Gördüklerini başarıyla aktarmak

Doğru

Yanlış

Boş

ÇALIŞMA
YAPRAKLARI

8

Cümlede Anlam – II

Türkçe

T.8.3.6., T.8.3.10., T.8.3.25.

Adı:
Soyadı:
Sınıfı: No.:
Velinin imzası:
Öğretmenin imzası:

- A.** Bazı cümlelerin veya şiirdeki dizelerin yorumlanabilmesi için cümledeki/şiirdeki sözcüklerin ve sözcük öbeklerinin anlamlarının iyi bilinmesi ve ne amaçla kullanıldığına dikkat edilmesi gerekir. Bu şekilde deyimlerle ve mecaz anlatımlarla kurulmuş cümlelerle asıl anlatılmak istenen düşünce ya da duyguya **örtülü anlam** denir. **Aşağıdaki dizelerin veya cümlelerin örtülü anlamlarını, açıklamadan yararlanarak belirleyip örnekteki gibi altlarına yazınız.**

- ❁ Bırakıp gidersiniz gene de / Dünya bu kadar güzelken
Yaşamak güzel olsa da günü gelince
herkesin yaşamı bitecektir.
- ❁ Tatile gittim ama aklım hep sende kaldı.
.....
- ❁ Yaşadığım acıları kirli bir gömlek gibi çıkarıp attım.
.....

- B.** Aşağıdaki cümlelerde amaç-sonuç ilgisi olanların yanına “A”, neden-sonuç ilgisi olanlara “N” yazınız.

- (...) • Her şeyi konuşabildiğimiz için her şeyin üstesinden geliyoruz.
- (...) • Benim bütün ilgim gelecektir, çünkü hayatımın geri kalanını orada geçireceğim.
- (...) • Uzakları görmek için yükseklerle çıkmalı-sın.
- (...) • Bir öğretmenin etkisini hiçbir zaman bilemeyiz, o sonsuzluğu etkiler.

- C.** Ressam Degas (Dega), Ozan Mallarme’a (Malarm) çok yüksek düşünceleri, derin duyguları olduğu hâlde neden iyi şiir yazamadığını sorunca Mallarme, “Şiir sözcüklerle yazılır, düşünce ve duygularla değil.” yanıtını vermiştir. **Mallarme’ın Degas’a verdiği yanıtla neyi vurgulamak istediğini aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.**
-
.....
.....

- Ç.** (I) Başarılı nice fotoğrafçının yanıp tutuşmasından dünyanın nice karanlık köşesi aydınlandı. (II) Onların aydınlatıp kaydettiği anlar, anılar ve tarihî tanıklıklar hiç kaybolmayacak.

Bu paragraftaki numaralanmış cümlelerin her birinde söz konusu fotoğrafçıların vurgulanan yönlerini aşağıya yazınız.

- I. cümle:
.....
II. cümle:
.....

- D.** Aşağıdaki cümleleri neden-sonuç ilgisi kuracak şekilde tamamlayınız.

1. Bir insan kıyafetiyle karşılaşılır, aklıyla uğurlanır; bu nedenle
.....
2. Bana yaşam öykümü yazıp yazmayacağımı soranlara romanlarımı okumalarını öğütlerim çünkü
.....